

Hirlap-irodalmunk.

Debreczen, 1888. július 10. Sok panasz hangzik fel a miatt, hogy az irodalmi termékek iránt jelenleg a magyar közönség nem lelkesedik...

De van az irodalomnak egy olyan ága, mely évről-évre izmosodik, mely — a mi viszonyaink között — szokatlan lendületet vett fel, ez pedig a hirlap-irodalom.

A század első felében még jelentéktelen volt a magyar hirlap-irodalom. Csakis a szabadság-harcot megelőző években, Kossuth, Pest-i Hirlap-jaival, s 1848-ban, a sajtó felszabadulásával vett lendületet.

Ugyde a szabadságharc bukásával nemcsak a nemzet politikai szabadsága, hanem a sajtószabadság is elnyomatott, ismét reánehazódván erre a cenzúra nyúga, mely alatt hirlap-irodalmunk nem fejlődhetett...

Ma már a magyar hirlap-irodalom a legnagyobb nemzetek hirlap-irodalmával verseng, a kisebb népek hirlap-irodalmát pedig messze túlhaladta.

Hirlap-irodalmunk föllendülése annál örövendesebb, mert azt tapasztaljuk, hogy hazánkban az idegen nyelvű lapok nem bírnak lépést tartani a magyar lapokkal...

Hirlap-irodalmunk elterjedésének leghatásosabb bizonyítékát képezik a statisztika számadatai. A közmunka és közlekedésügyi minisztérium összeállította a magyar korona területén 1887. évben megjelent hirlapok és folyóiratok statisztikáját...

Magyar lap megjelent összesen: 525. Még pedig politikai: 46 (postán elküldött 22.093,914 példány)...

Német lap megjelent 133 (politikai 28, helyi érdekű 51, szépirodalmi 2, szaklap 48, élelzap: 4) összesen 16.092,234 példányban.

A többi nyelven szerkesztett lapok sokkal kevesebb példányokban jelentek meg: így a 34 horvát lap megjelent 1.285.511 példányban...

Erdekes összehasonlítást végeztünk, hogy az összes (226) idegen nyelvű lapokból 19.056,415 példányt küldtetett el postán...

Hogy a statisztika teljes legyen, felemlítjük azt is, hogy magyar és német nyelven 6 lap jelent meg 1887-ben, 59,259 példányban...

Miután az olvasási kedv bizonyos mérvet feleltet, a fentebbi statisztikai adatokból ki lehet vonni azon következtetést, hogy hazánk lakosai közt a magyar elem jóval magasabb műveltségi fokot áll, mint az idegen elemek...

Czikünk megírása után vettük kezünkbe a „Budapesti Hirlap”-ot, melynek tegnapi vezércikke hasonló fejtegetéseket közöl...

HELYI HIREK.

* Gróf Apponyi Albert, a mérsékelt ellenzék vezérének nyilatkozata olvasható mai lapunk élén, melyben visszautasítja a közte és Tisza Kálmán közötti füzio colportált híreit...

folytán következő íróink: Thaly Kálmán, Helfly Ignác, Ugron Gábor, Kiss Albert, Illy és Balint, Orbán Balázs és Polonyi Géza országgy. képviselők...

* Városunk adósságai. A városi jogügyi bizottság tegnap összehívotta városunk adósságait. Az eddigi adósság — mely tényleg fel van véve, s a városi birtokokra be van táblázva — 1.827,260 frt Ehez járul még az újabb építkezésekre megszavazott 891,700 frt...

* Propper ur Nagyváradon. A ker. iskola ügyében vasárnap ismét értekezlet volt Nagyváradon, melyen Jankó József elnöklelte alatt jelen voltak: Sal Ferencz, Ritoók Zsigmond, dr. Személy Kálmán, Zboray Tamás, Kunz Gusztáv, Propper N. János, a deb. kereskedelmi akadémia volt igazgatója, Just Sándor, Schlesinger Mór, Kaczián Károly, Deutsch K. Ig., Berger Daniel, Kugler Albert, Balogh Döme, és Winkler Lajos (jegyző)...

* Zsebmetszés. Tegnap este az anatómiai muzeumban egy fiatal ember zsebéből kilopták az órát. A tettes — miután a károsult nem nyújthatott kellő felvilágosítást — még nem került meg. Megjegyezzük, hogy a zsebmetszés, illetőleg az óra lopás, nálunk ritkán fordul elő.

* Hamis bukás címén ma állott a törvényszék előtt Győry János helybeli arany-
műves. A kir. ügyész vádja szerint Győry J. 13 év óta fenálló üzletében már az ötödik évben 500, később 800 s így folyton emelkedve utóbbi évben 3000 frtra rugtak a passivák.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Válasz Koroda Pálnak.

— Levél versben. — Az ifjuság emléki kedvesek még Aggott lelkemnek, régi jó barát! Rám hinti még a tiszta fényű emlék, Édes derűjűt, gazdag sűgarát!

Emlékeztetsz sok édes pillanatra, (Akkor hívó s vidám ifjak valánk) A fennkölt, az egyező gondolatra, Közös reményre, mely mosolyga ránk;

Emlékeztetsz a lombra, mely beárnyalt, Virágra, ott ezerszer illatos, Felkötődő a rég elzengett madárdalt — Mely hol vidám volt, hol búbanatos;

Légy üdvöz érte! Legyen üdvözölve A szellő, mely csókolta leveled; A vén Garamnak, a mely hőmpölyögve Követte át, mondj üdvözetet!

Az őserdőké, akonyuk felettem

Légy üdvözölve! Ládd, ifjú-merészen Dalolni — nyugvó vágyam felújult! Mert elfeledtem már a dalt egészen, Ez álmat is elzárta már a mult.

Ha arra jársz, vagy hallod csak harangját, S falucskám tornyát látod messziről, Halk áhitattal vedd szivedbe hangját!

Légy üdvöz! És e búban reszkető szív Az által él, mi onnét száll fel! Tűtök szózat ké, azt hiszem hogy ő hiv, Ki csókját ott ajkamra lehélé!

Megkérdeztem... Erdemes-e élni e rossz világon, — Azt dalolta fájó hangon a madár: „Csak az boldog a ki korán sirba száll!”

Megkérdeztem sironod a virágot, Ad-e a sir nyugalmat, boldogságot, Azt felelte sironod a kis virág: „Megcsalt szívnek nyugodalmat mi sem ad!”

A meziádi cseppkő barlangban.

Négy szekerét volt készen az indulásra és három mokány ló felnyergelve, csak az erdészre kellett még várunk, hogy elindulhassunk.

A tiszteletes ur hátrattét kezekkel sétált fel s alá a szobában, alig szólott egyet-kettőt a szép számmal egybegyűlt társasághoz, ugy látszott, bosszankodik az erdész késlekedésén, mert nem egyszer dörmögte magában: „a veréb költőn a háza ereszből, de sokára jön.”

Mind rátámadtunk, az Istenért, hogy varratot magára anyi ideig? Szép szerével kimentette magát, hogy kulacs után járt, mert ő kirándulások alkalmával nem szereti a vizet inni, igya meg a béka, ha kell neki.

Hogy reám nézve minél kellemesebbé tegyék a kirándulást, azzal tisztelt meg, hogy egy kis fűrge mokány lovat számomra tartottak készen felnyergelve

* Somogyi János, az elhunyt reményteljes ifjú hágyatékából.

Én azonban, számítván az eshetőségre,

Nem is bánom én ma sem, hogy nem ültem lóra; de nem bánta azt az... i tiszteletes ur komája sem. Okom van hinni. Kigyúlt a falu fele a kerítéshez; ki váncsi asszonyok és gyermekek kukucskáltak keresztül a bereña hasadékán; a bátrabbak az ajtóba jöttek, kicsalta őket a csengő hangja.

Ha ez hiba volna, egyenesen a jegyző rovására írnam fel, ki ugy felcsengő-bongozta a lovakat, mintha csak esküvőre mentünk volna. Szinte láttam, hogy eugem néznek völegénynek; kit szánhattak menyasszonynak a sok leány közül, nem tudom.

Néhány órai sebes hajtás után megérkezünk Meziádra. Igénytelen kis oláh falu, utcáját a róla nevezett hegyi patak egészen tele hordta kövel, melyből erőltlen gátakat raktak korlátozására. A terebélyes díofak sora mutatja, hol van a tulajdonképeni utca. A rozszant, füstös, szalmafedélű, apró házak min-denike ugy füstöl, ugy gőzölög, mint tavasszal a meleg ágy; két végükön varj karó, béla a meleg ágy; két végükön varj karó, béla a meleg ágy; két végükön varj karó, béla a meleg ágy.

A csengők szava itt is kicsalta népet kutyástól együtt az utcára. A gonosz kuvassok majd lefogták a lovakat, egy meg épen a saroglyába akar minden áron felugrani; váltig csitította az erdész;

FLEISCHER és TÁRSA

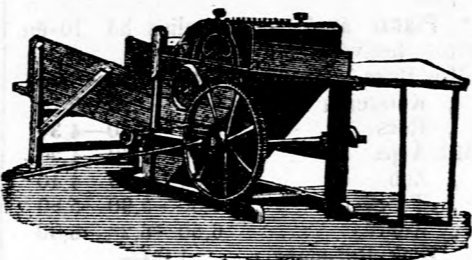
gépgyára és vasöntődéje Kassán, Eperjesi-ut 6. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel-tartásával, czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közelebbi nyári időnyre, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi cséplő-gépeit, járgány hajtásra is alkalmazva; szalmázó készülékekkel vagy a nélkül.

Baker- és magtár-rostát, továbbá mindennemű Szivattyú-

kat. Gősgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, mint p. Henze-főzők, kavarázó készülékek, malátás burgonyaszúrókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányaink jelentékeny készletet tartjuk állandóan s bizományi rakárát

SESZTINA LAJOS urnál Debreczenben.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéák gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Leg-jobb ezen a

fény-máz világon

ST. FERNOLENDT-féle Béc,

mely fáradtság nélkül azonnal sötét-fekete fényt ad, a bőrt semmi módon meg nem támadja és azt tartóssá teszi.

Kapható Osztrák-Magyarország valamennyi kereskedéseiben.

A sok értéktelen utánzat miatt a t. közönség kéri csakis FERNOLENDT-féle gyártmányokat kérni és azokat csak akkor elfogadni, ha a fent lévő védjeggyel és nevemmel, ST. FERNOLENDT-tel el van látva.

Kriegl József egyedüli valódi angol

Csoda-balzsama.

A legrégibb, leghasznosabb, e mellett legolcsóbb. Általános-népies-házi-szer, belsőleg és külsőleg használható. Csak akkor valódi, ha minden palack ugyanezen szöveget tartalmazó védjeggyel van ellátva és érzelvritéssel van elzárva, melyre a cég neve: „Apotheka zum Schutzengel in Pregradá“ (gyógyszertár a védangyalhoz Pregradában) van nyomtatva.

12 palack ára 1 frt. 60 palack - 5 tucat ára, csomagolással és posta-költséggel, szállító-levéllel 4 frt 90 kr.

A megrendelések így czimzendők:

A véd-angyalh. cz. gyógyszertárba, Pregradán, déli vasut, fővonat.

Az egy tucatnál kisebb megrendelések csak utánértelel, vagy az ár előleges bekalidése mellett küldenek. A czim helyes kitétele és az utolsó posta kérétek.

Keretik a védjegy szövegére vigyázni! Ennek utánzói a törvény értelmében büntetettek. Raktár a legtöbb gyógyszerárban.

VÉGKIÁRULÁS.

Hatóságilag engedélyezett

Raktáramon lévő következő áruk u. m. ruha-kelmék, kretonok, vászon- és fehérneműek, rövidárúk és minden e szakmába vágó cikkek, azok végleges felhagyása miatt

gyári áron alól eladatnak.

Különösen ajánlom nagyválasztékú

gyermek ruhákat, nap- és esernyőket.

Ezután üzletem egyedüli csikke a

kész női (confectió) ruha

marad; raktáramat dus választékkal szereltem fel és annál is inkább eszedzem b. pártfogásáért, minthogy figyelmemet kizárólag ezen sokoldalú vigyázatot igénylő cikkre fogom fordítani.

Paplan gyári raktáramat

továbbra is fenntartom és biztosítom a n. é. közönséget, hogy nálam mindenkor a legpontosabb és legutányosabb kiszolgálásban fog részesülni.

A n. é. közönség eddigi bizalmáért szívesen köszönetemet kifejezve vagyok illő tisztelettel

Stern Izidor

Dr. Ujfalu-sy-ház, Kaszanyitzkyval szemben.

Mérték utáni megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Gyász ruhák 24 óra alatt elkészítettetnek.

Azon szülők,

kik óhajják fiaikat a német nyelv elsajátítása végett német ajku községbe a Szepességre adni — mint magán tanulók gymn. osztályt is végtehetnek — forduljanak Nikelszky Andor evang. lelkeshez Zsákócson, u. p. Ménhard.

93
422.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat

ÁRJEGYZÉKE
helyben kötelezettség nélkül

és a m. é. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésben megállapított s m. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokhozra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt 100 kiló.

AB. Asztali dara nagy és aprószemű 10.60	10.60
C. Szinte közepesű 14.80	14.80
O. Kihályliszt 14.20	14.20
1. Lászlóliszt 13.40	13.40
2. Montárliszt 13.40	13.40
3. Zsemlyelisz 13.40	13.40
4. Fehér kenyérlisz 12.40	12.40
5. Szinte 2-od 11.60	11.60
6. Közép kenyérlisz 1-od 11.60	11.60
7. Szinte 2-od 10.60	10.60
8. Szinte 2-od 10.60	10.60
8 1/2. Barna 1-od 9.60	9.60
8 1/4. Szinte 2-od 7.60	7.60
9. Lászlóliszt 7.00	7.00
10. Véres liszt 5.00	5.00
11. Finom korpa zsákkal 50 3.40	3.40
12. Durva korpa zsákkal 50 3.40	3.40

A finom és durva korpa árából eddig engedélyeztet 5%-től engedélyem a fennemlített egyezmény folytán m. é. június 1-től fogva szintén beszűnttetett. Debreczen, 1888. május 20.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDAJA

Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,

ét- bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléseszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.